

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 31. GRUDNIA 1796 R. W SOBOTE.

Z Londynu 9 Grudnia.

W tych dniach z portow naszych wypłynąć ma flotta o 17 liniowych okrętach i flosowney liczby fregat pod kommandą Admirala *Bridport* i Vice-Admirala *Gardner*. Jest ona przeznaczona przeciw flocie Francuzkiej w *Brest*, która miała już wyjść na morze z woyskiem do wylądowania przeznaczonym. Niektorzy sądzą, że ta wyprawa z *Brest* do Irlandyi jest przeznaczona, inni zaś, że do Portugalii. Okręt liniowy *Audacious* o 74 działach, który z *Gibraltaru* przybył, zabrał w drodze okręt Amerykański płynący z *Ostendy* i do *Portsmouth* przyprowadził. Znajdowało się na nim 20,000 broni i wiele armat, które albo do którego z portow Irlandzkich, albo do *Brest* na tajemną wyprawę były przeznaczone. — Wczoraj 5000 woyska cudzoziemskiego znajdujące się w *Cowes* na żołądziej Angielskim do Portugalii popłynęło; wielu i ft tego zdania, że z tamąd do Indyy zachodnich popłyną. — Bywszy nasz poseł w *Madrycie* *P. Bute* wraz z *P. Merry* dawniejszym konsulem w Hiszpanii, przybył tu z *Lizbony* na fregacie *Emerald* o 36 działach. Listy z Portugalii zawierają w sobie wiadomość o wielkiej Insurrekcyi w Hiszpańskiej Ameryce. Niezba nieukontentowanych tak ma być znaczna, iż Rząd tamtejszy mocney żąda pomocy od dworu Madryckiego. Na wszystkie okręty przybywające do portow Ameryki Hiszpańskiej posyłać zaraz żołnierzy dla

strzeżenia korespondencyi i związkow z mieszkańcami wewnątrz kraiu, a ludzie na brzegi wysiadający przysięgać muszą, że się do poruszeń wewnętrznych mieszać nie będą. Słychać, że flotta Hiszpańska ruszywszy z *Tulonu*, wielką burzę wytrzymać musiała, 5 liniowych okrętow odłączywszy się od niej, miało przybyć do *Martyniki*, 3 zaś i to bez masztow do *Kartageny*. — W Irlandyi znowu dwa Hrabstwa ogłoszone są od Vice-Krola jako będące w stanie insurrekcyi, i znaczna artyllerya posłana jest ku brzegom dla zabezpieczenia się od wylądowania nieprzyjaciela. Korpus woluntaryuszow na tej wyspie składa się z 12,719 ludzi piechoty, a 5,091 jazdy.

Zeszłej nocy powrócił tu kuryer z *Wiednia* przez *Paryż*, gdzie depesze dworu Cesarzkiego przywiozł do Lorda *Malmesbury* z odpowiedzią na depesze, które pomieniony Lord przy otwarciu negocyacyi przesłał do *Wiednia*.

Dla wzmocnienia Admirala *Jervis* wkrótce popłynie na morze śródziemne 10 liniowych okrętow na 6 miesięcy w żywność opatrzonych. Wczoraj Generał *Stuart* z wielu officerami Francuzkimi Emigrantami do *Lizbony* udał się. Generał także *Forbes* znowu kommandę w Portugalii otrzyma. Mowią, że *P. Pitt* wkrótce się ożeni. — W *Gravelinnettes* na Przyładku Dobrey Nadziei powstały zamieszkania między tamtejszemi mieszkańcami będącemi za systematem Francuzko-Hollen-

derfkim. Dla przywrocenia porządku 600 tam ludzi wysłano. Jeden z krewnych Lorda *Malmesbury* odpisał dokładnie na listy *P. Burke* pisane przeciw pokojowi z Francją. — Dzienniki tutejsze głoszą, że Lord *Malmesbury* przełożył Ministrowi zagranicznych interesów w *Paryżu* iż został umocowany do wyszczególnienia, wzajemnych nadgod, ale Gabinet Angielski życzy sobie, aby podawane od obcyga stron noty, nie były tak iak dotychczas publicznie ogłaszane gdyż to negocyacyi nie przyspiesza. Dyrektoryat miał na to odpowiedzieć, że w dalszym iey ciągu do żądania tego przychyli się.

Onegday *P. Pitt* otworzył w Parlamencie *Budget* czyli podał obrachunek przychodów i wydatków skarbowych na rok następujący. Okazuje się z niego że siła zbrojna morfka kosztuje z utrzymaniem 120,000 maytkow i wydatkami nadzwyczajnymi 10,160,000 funtow. (406,400,000 zł. pol.) Siła zaś lądu wa ogulnie wzięta 17,487,000 funtow, co uczyni razem 27,647,000 funtow. (1,105,880,000 zł. pol.) Fundusze zaś z podatkow zwyczajnych na zaspokojenie tych potrzeb krajowych wraz z pożyczką 18,000,000 funtow iuż ukończoną wynosząc 27,945,000 funtow, po odtrąceniu więc wydatkow zostanie się ieszcze w skarbie 298,000 funtow (11,920,000 zł. pol.) ktore potrzebne są z przyczyny, że niektore gatunki podatkow może nie całkowicie od obywatelow wypłacone zostaną. — Prowizya od zaciągniętego długu 18,000,000 funtow wynosi rocznie 1,215,000 (48,600,000 zł. pol.) a lubo nadzieie i życzenia *P. Pitta* są za pokojem, w czasie ktorego prowizye zmniejszą się, iednakże mając wzgląd na nieprzyziaciela, z ktorym się woyna prowadzi, woli mieć staranie w opatrze-

niu skarbu na czas dłuższy, niżeli spuszczać się na niepewne wypadki. Cożkolwiek bądź nastąpi, ieżeli nieprzyziaciel woynę w roku 1797 prowadzić ieszcze będzie, takie urządzenia Minister porobił, że wszystkim trudnościom iakie tylko rozum ludzki przewidzieć może, zapobiegł, i życzy bardzo, aby to pokoy trwały i chwalebny przyspieszyć mogło. — Podał potym obrachunek prowizyi, którą kraj w roku następującym tak od zaciągniętych 18,000,000 funtow, iako też od biletow skarbowych i morskich w cyrkulacyi będących ma płacić, a ktora wynosi 2,110,000 funtow (84,400,000 zł. pol.) Nowe podatki, z ktorych zebrane pieniądze na zaspokojenie tey prowizyi służyć mają, są przy akcyzie, nowa taxa na herbatę, kawę, cacao, aukcyę, likwory, palenie wódki w Szkocyi. Przy ole, taxa na cukier, żelazo w sztabach, siarkę, konopie, pieprz, oliwe &c. Taxy domowe na konie, okna i domy, taxy fletpłowe, od listow, furmanow, wozow i handlu wodnego wewnątrz kraju. &c. &c.

Jakożkolwiek przykry jest dla Ministra obowiazek nowemi podatkami lud obciążać, wie iednak że Anglicy łatwiej to zniosą iak dumę i uciemżenie nieprzyziaciela. Powinniśmy okazać światu, Europie i nieprzyziacielowi, że ieszcze duchem szlachetnym i wolnym oddychamy. Środki nieprzyziaciela do prowadzenia woyny są wycieńczone, lecz my iestśmy ieszcze w stanie znoszenia małego ciężaru. — Doniosł potym *Pitt*, że rząd przestał Cesarzowi 1,200,000 fun. (48,000,000 zł. polskich) bez poprzedniczego zapytania się o to Parlamentu. Wsparte przez to zostały usiłowania wiernego alianta. Summa ta nie jest wielką, kiedy zwrociemy uwagę, iak wiele na tym zależy, aby Cesarz w powszechney naszej sprawie

jak największe odniósł korzyści. Jeżeli dawny sposób postępowania, zaufanie sprawa na przyszłość, to spodziewa się że Parlament danie tej Summy za złe nie weźmie, lecz owszem krok ten Miniftra zatwierdzi. — Wojna, (tak zakończył) terazniejsza największych naszych usiłowań wymaga; wszystko co dla nas jest ważnym zależy od niej, i możemy spodziewać się, że chwalebnie i pożytecznie dla Anglii będzie zakończona. Narod nasz nie może się poniżyć do przyjęcia upokorzących warunków pokoju, i do przekładania pewnego wstydu nad niepewne niebezpieczeństwo. Względem widoków pokoju, nic tu mówić nie chcę, tę tylko uwagę uczynić można, że chęć nasza pokoju z chwałą, i trwałym szczęściem Narodu połączona być powinna. Dotychczas, w pośród największych trudności, i niebezpieczeństw okazaliśmy odwagę, wyższą jeszcze nad środki zostające nam do prowadzenia wojny. Odwaga ta, zawsze nas ożywiać powinna, dla pozyskania pokoju mającego zabezpieczyć trwałość wewnętrznego i zewnętrznego handlu, oraz pewność, spokojność i szczęście nasze. Takie jest uczucie całego Angielskiego ludu, okazał je już bardziej w uczynkach jak w słowach, i dał nie zaprzeczone dowody, że odwaga jego tak jest wielka jak siła, i aby ta nigdy nieustawała, najszczerzszym jest moim życzeniem. —

Uwagi niektóre w tej okoliczności od partyi opozycyjnej przełożone, w następującej gazecie umieściliśmy.

Z Paryża 9 Grudnia.

Rząd nasz ogłosił następujące doniesienia od armii Włoskiej i z Korsyki.

„List Generała Buonaparte do Dyrektoryatu wykonawczego z kwatery głównej w Weronie, 4 Frimaire (24 Listopada.)

Uwzględniłem was Obywatele Dyktorowie! w ostatnim moim raporcie, iż Generał *Vaubois* przymuszony był opuścić stanowisko przy *Rivoli* i że nieprzyjaciel do *Castel-novo* posunął się. Korzystając z zwycięstwa przy *Arcole* odniesionego, zaleciłem zaraz dywizyi Generała *Masseny* przejść przez *Adyge* co skuteczniejszy złączyła się z dywizyą Generała *Vaubois* przy *Villa Franca* i razem do *Castel-novo* d. 21 Listopada poszły, gdy tymczasem dywizya Generała *Angereau* udała się na wzgorki *S. Anny* dla przejścia doliny nad *Adygą* przy *Dolce*, a tym samym zatamowania drogi Cesarzkim do cofania się. — Generał *Joubert* kommanderujący frazą przednią korpusów *Masseny* i *Vaubois* dopędził nieprzyjaciela na wysokościach przy *Campara*. Po bitwie dosyć żywey otoczyliśmy tylną frazę jego i wzięliśmy w niewolę 1200 ludzi, między ktoremi pułkownik z regimentu *Berback* znajduje się. Oddział Austryaków wynoszący 300 do 400 ludzi uciekając w *Adyge* utonął. — Nie było dla nas dosyć w odzyskaniu stanowiska *Rivoli* i *Corona* lecz goniliśmy jeszcze za nieprzyjacielem, aż do *Preabano*. Generał *Angereau* z swej strony atakował korpus Cesarzkich na wzgórkach *S. Anny* i rozpedził go, wziął 300 niewolnika, przybył do *Dolce*, popalił pontony na *Laqueta* i zabrał nieco bagażów.

Generał *Wurmser* uczynił wczoraj d. 23 Listopada z *Mantui* wycieczkę o godzinie 7 z rana, strzelanie z armat dzień cały trwało. Generał *Kilmaine* przymusił go do cofnięcia się jak zazwyczaj przedzwy niżeli z Fortecy wyszedł, zabrawszy mu 200 niewolnika i 3 działa. *Wurmser* osobiście w tej akcji znajdował się. Już to trzeba wycieczka *Wurmsera* pisze do mnie Generał *Kilmaine*, a wszystkie iedenże skutek mają.

„Wypis z listu Generała *Gentili* komendanta w *Korsyce* z kwatery głównej w *Bastyi* 13 Brumaire (3 Listopada.)

Obywatele Dyrektorowie! Kray wy-darty Francyi za pomocą złota i zdrady, nie mogli być dla niej długo straconym i trzeba się było spodziewać, że nieprzyjaciel nie będzie długo trzymał w swej mocy wyspy będącej godną wolności i Francyi. — Życzenia patriotów są dopełnione a przeznaczenie Korsyki ugruntowane na zawsze. — Obywatel *Casalta* wysłany odemnie z *Liworno* 27 przeszłego miesiąca przybył tam d. 28 wieczorem, opanował wszystkie zamki panujące nad wzgórkami przy *Bastyi*, zabrał wiele niewolnika i wszystkie magazyny. — Puściłem się na morze d. 7. tego miesiąca, mając 2.000 ludzi z różnych batalionów wojsk lękich i 300 emigrantów Korsykańskich. Znalazłem Korsykę w stanie najsпокоyniejszym, wszystkich mieszkańców przekonanych o nieprzyzwoitości swoich postępków i potrzebie proszenia o łaskę i przebaczenie rządu. Wszędzie kommissye złączone z municypalnościami utrzymywaniem porządku i spokoyności publicznej zatrudniały się i zapewniam, że winniśmy gorliwości ich zachowanie kraju bez siły zbrojnej w takowym stanie. Obwieszczenie Obywatela *Casalta*, względem amnestyi przez Kommissarzów rządu ogłoszonej i odezwa przez niego wydana naleywszy skutek sprawiły. — Uformowałem kolumnę wojska od 7 do 8 tysięcy ludzi i rano d. 13 do *S. Fiorenzo* udałem się dla wygnania Anglików z portu. Wylądowali oni niektóre wojska przy *Forneli* i *Mortella*. Wojska te zajmowały linię rościągającą się na 4 mile w stanowisku prawie niedobytym. Attakowałem ich we wszystkich punktach, bronili się przez czas nieiaki, lecz otoczeni

wszędzie i niemogąc wytrzymać męstwa republikanów ku brzegom morza przez gory i zepsute drogi uciekać musieli. Goniono za nimi z największą prętkością zabito i raniono wiele ludzi, a wszystkich którzy wsiąść na statki nie mogli wzięto w niewolę. Cała natenczas flotta Angielska o 14 liniowych okrętach, 6 fregatach i 50 statkach przewozowych na morze popłynęła. Przez tę wyprawę ziemia Rzpłtey i morze śródziemne całkiem prawie od nieprzyjaciela uwolnione zostały. Stan polityczny Departamentów jest bardzo zgodny z naszym życzeniem i mam ukontentowanie donieść wam obywatelu, iż mimo opuszczenia Anglików i przeyscia raptownego, z regularnego rządu w stan nieprzewidzianey rewolucyi, cały kray jest w spokoyności i z niecierpliwością oczekuje wprowadzenia rządu konstytucyjnego.

„List Generała *Buonaparte* do Generała *Clarke* 29 Brumaire (19 Listopada.)

Obywatelu! Siostrzeniec twój *Elliot* na placu bitwy przy *Arcole* został zabity. Młody ten człowiek poznał się zupełnie z bronią, marszerował kilkakrotnie na czele różnych dywizyi wojska i byłby był z niego z czasem doskonały officer. — Umarł z chwałą w obecności nieprzyjaciela, a rany jego długo mu z śmiercią walczyć nie dopuściły. Każdy człowiek rozsądny zazdrościć mu powinien takowego końca życia. Ktożby nie żądał w wśród przeciwności towarzyszących mu porzucić w ten sposób świat tak często wzgardy godny? Ktoż jest coby nie żałował stokratnie, iż nie mógł podobnie uchronić się przykrych skutków potwarzy, zazdrości i nayszkaradniejszych passyi, które zdaje się, że szczegulniey czynnościami ludzi powodują. &c.

„List Generała *Buonaparte* do Oby-

watelki *Muiron* 29. Brumaire (19 Listopada),,

Muiron zginął przy moim boku na placu bitwy przy *Arcole*. Straciłaś Obywatelko męża, który ci był miłym, a ja przyjaciela do którego od dawnego czasu byłem przywiązany, ale oczywista utraciłaś więcej iak my oboje, postradawszy w nim officéra tak przez swoje talenta, iako i osobliwszą odwagę wielce szanownego. Jeżeli mogę w czym przysłużyć się tobie Obywatelko lub iego synowi proszę zupełnie spuścić się na mnie.

Generał *Moréau* z kwatery głównej w *Schillingheim* d. 13. Frimaire (3 Grudnia) pisał do Dyrektoryatu, iż nieprzyjaciel w nocy na d. 1. Grudnia chciał szturmem wziąć fortyfikacye nadmołtowe przy *Huningen*. O godzinie 11. w wieczor opanował już był jedną baterią i zamyslał jeszcze o zabranie dalszych szaniec, do których wojska cofnęły się, lecz odważny Generał *Abatucci* wyparł go ztamtąd z godnym podziwienia męstwem i okrył pole trupami Cesarstkich. Generałowie *Abatucci* i Szef brygady *Vigne*, w krwawey tej bitwie ranieni zostali (pierwszy umarł, o czym już donieśliśmy dawniey.) Wzięliśmy Austryakom 100 niewolnika, lecz strata ich w zabitych i ranionych 1800 do 2000 ludzi wynosi. Kolumna lewego ich skrzydła zgwałciła neutralność kraju Szwajcarskiego. — Ambasador nasz zaniósł w tej mierze skargi przyzwoite.

Sapinau jeden z Szefow Szuanow, a który dawniey broń złożył i Rzplitey uznał, ożenił się w *Bretanii* z córką rozstrzelanego Generała *Charette*. Flotta w *Breszt* miała rozkaz popłynąć d. 3. tego mca na morze, mówią jednak, że potym kontr-ordynans odebrała. — Politycy tu teysi przeznaczają albo Generała *Piche-*

gru albo *Ambassadora* naszego w *Bazyli* *Barthelemi* na urząd 5go Dyrektora, który w następującym *Mou* Kwietniu obierany będzie. — Miasto *Paryż* za deputowanych do odprawiania konferencyi z innymi, z nayszczyniejszych miejsc handlowych tu przysłanemi, nominowało Obywatelow *Delesart* i *Fulchiron* młodszego, a do pomocy przydało im Obywatelow *Boulier* młodszego i *Germain*. Wdowa bywszego Prezydenta *Bailly* wsparcie na utrzymanie się od rządu odbiera. Dla pokromienia łotrow i osob wszczynających nieporządek po Departamentach; Rada 500 dekretowała ustanowienie 200 kompanii krajowych Weteranow, zleciła także zdać sobie rapport, względem ustanowienia na powrot w wielu miastach gwardyi narodowej.

Oto jest opis przyjęcia w *Tulonie* Admirala Hiszpańskiego *Langara*. — D. 15. Listop: deputacya od municypalności z komendantami twierdzy i gwardyi narodowej udała się na 5. statkach do okrętu admirałskiego *S. Troyca*, na którym *Langara* znajdował się. Przyjęta od Admirala i pierwszych officerow, po wzajemnych grzecznościach i przyjacielskiej rozmowie, powrociła nazad wśród okrzykow Hiszpanow niech żyje krol! i huku z armat obojga flot. Po południu 34 statkow Hiszpańskich przybiło do brzegu wśród wzajemnego zdział przywitania i okrzykow; niech żyje Rzplita! — *Langara* z 300 officerami wysiadł na ląd, przyjęty z wielu honorami, zaprowadzony został na ratusz, gdzie municypalność z Prezydentami różnych administracyi była zebrana. Z Generałami *Cordova* i *Morales* zasiadł na prawey stronie Prezydenta *Barry*, który następującą miał do niego mowę —

Panie Generale kommanderujący! Jak tylko flotta Kroia JMci Katolickiego w per-

cie naszym ukazała się, pragneliśmy zaraz widzieć W Pana. Hrabia *Morales* stanawszy tu wprzody utwierdził sentymenta szacunku i jedności, które przez szczęśliwe między obiema naszymi narodami zawarte przymierze, odnowione zostały. Gdy teraz sam do grona naszego przybyłeś, umacniasz tym trwale uczucia nasze poważania i przyjaźni. Muncypalność *Tulonu* szczyci się z tego, że od pamiętnej nowej odmiany, pierwszą jest w Rzplitey, która w porcie swym widzi banderę Hiszpańską, a w pośrodku siebie sławnego Admirała na czele potężnej floty, przeznaczonej przeciw wspólnemu nieprzyjacielowi. —

Gdy pierwszy krok na ziemi wolności uczyniłeś, widziałeś zapewne o znaki radości i powszechny entuzjazm okazane od ludu za przykładem wszystkich urzędników i wojska. Taki to jest charakter republikanina. Wolny i rzetelny, dobry i sprawiedliwy, serce jego zamyka się natychmiast niesłuchając podszytów zemsty i gniewu z powodu przeszłych uraz. Chętnie temu rękę podaie, co chce znowu być przyjacielem jego, i wylewa się całkiem na przyjemne duszy poruszenia, iakie przywrócona dawna zgoda i pokoy sprawiają. —

Nie chciey Generale kommanderujący, poczytywać szacunkow ukontentowania i okazanych tobie i innym twym Generałom honorow, za czczyceremoniał lub prózną etykietę. Wszystko co widzisz i słyszysz, pochodzi z serca naszego i słabym myśli naszych jest wyrażeniem. Tak jest! Gdyby Francuzi, nie uważali was Panowie Hiszpani, iako nowych wspólników szczęścia swego i sławy, nie byłibyście spostrzegli na wszystkich twarzach, tylko oziębłość. —

Panie Generale kommanderujący! Do-

nieś Królowi, Panu twemu, o przyjacielskim przyjęciu tu W Pana. Jego Królewska Mość Katolicka, niech się dowie; że wszyscy Francuzi, których w tej pięknej chwili obywatele *Tulonu* reprezentują, do breml są przyjaciółmi i wiernymi alliantami Hiszpanii, i że uważają z swej strony Hiszpanow iako swych wiernych sprzymierzeńców i dobrych przyjaciół.

Nakoniec, gdy pokonasz Anglikow i gdy się wrocisz do ministerium marynarstwa do którego WP. Król JMci Katolicki powołał, przypominay sobie *Toulon*, pamiętay na niewzruszoną jego dla rządu konfytucyinego wierność, i na przywiązanie jego do potężnego narodu Hiszpanow. Niech żyje Hiszpania! Niech żyje Rzplita Francuzka!

Admirał *Langara* w odpowiedzi swey wyraził żal, że nie może z łatwością wynurzyć w języku Francuzkim uczuciw, które w nim mowa powyższa sprawiła; że jednak nie zaniedba uwiadomić Króla JMci Katolickiego o okazanych mu przyjaźni dowodach &c. — Wieczorem znajdował się na teatrze.

Z *Hagi* 13 Grudnia.

W konwencji narodowej nic się znacznego nie stało. Na końcu tego miesiąca roztrząsanie projektu konfytucyi znowu się zacznie. — Przyczyna dla której admirał *Lucas* bez wystrzału poddał się Anglikom w bliskości Przylądka dobrej nadziei, jest ta; że większa część ekwipażow floty była za dawnym żadem i Admirała do poddania się przymusiła. Z *Bruxelli* donoszą, iż wielu kupcow Niderlandzkich podało w Paryżu prozbe, w ktorej strażę znaczną handlu i fabryk przez zakaz wprowadzenia towarow Angielskich dowodzą, a razem żądają zmniejszenia cła od wielu rzeczy pierwszej potrzeby wprowadzanych do fabryk narodowych.

Z Bazylei 7. Grudnia.

Ostatni atak Cesarzkich na fortyfikacye nad mostowe przy *Huningen* sprawił tu trwogę. Tak albowiem blisko granicy naszej z armat strzelano, że forpoczty nasze cofnąć się musiały i tym sposobem kolumna Austriacka przez sam brzeg wyspy naszej na Francuzow uderzyła. Łatwo ztąd wnosić można, iż Generałowi Republikanow zaniósł skargę na to neutralności złamanie. Jakożkolwiek bądź zatrudniamy się teraz rozpoznawaniem tego uczynku i dochodzeniem czyli wojska nasze powinności swych dopełniły? czyli też dla przemocy cofnąć się musiały? dla zapobieżenia temu na przyszłość robią się teraz wyspy wzdłuż naszej granicy. Obydwie strony zezwoliły na wstrzymanie przez dni kilka nieprzyjacielskich krokow, aż do ukończenia tych okopow.

Z Bazylei 12. Grudnia.

Kanonada pod *Huningen* trwa ciągle od dni trzech. Austriacy z ciężkiej artylleryi bombardują wyspę i fortyfikacye przed-mostowe. Francuzi z swej strony odpowiadają żywo, tak z wyspy jak z *Huningen*. Generał *Sicé* objął kommandę na miejscu Generała *Abatucci*. Artyllerya Francuzka jest pod dowództwem Generała *Gerard*. Od ostatniego szturm przez Austriakow w nocy z 30 Listop: na 1. Grud: przedsięwziętego, dotychczas nie ośmielili się przypuścić powtórnie atak podobny.

Z *Włoch* następujące odebraliśmy wiadomości. — Armia Francuzka, lubo zeszłego lata wzmocniona, iednakże w krwawych bitwach ktore z Cesarzkimi stoczyła, iako też przez choroby znacznie była zmniejszona. — Dyrektoryat wykonawczy uwiadomiony o tym został właśnie wtedy kiedy Generał *Alwinzy* ruszył z swym wojskiem na odsiecz *Mantui*. Natychmiast więc, wydał rozkazy aby z armii we-

wnętrzney i zachodney 30,000. ludzi niezwłocznie do *Włoch* pomarszerowało. Jakoż dwie pierwsze wojska tego kolumny stanęły w okolicach *Walencyi* przy końcu zeszłego meca, trzecia przechodziła przez *Medyolan* d. 2. t. m. a dwie inne jeszcze tam są spodziewane. Od czasu sławney bitwy w dniach 16 i 17. Listop: stoczoney i od czasu akcyi zaszłej pod *Rivoli* d. 21 tegoż meca, nic osobliwszego nie zdarzyło się. Generał *Alwinzy* stanął w mocnych stanowiskach nad *Brentą* ku *Piawie*. Generał Francuzki *Angereau*, ktory za nim poszedł zajął stanowiska na drodze ku *Bassano*. Kolega jego *Massena* znajduje się z dywizyą swą w okolicach *Wincencyi* i *Padwy*. Główna kwaterya Francuzow jest zawsze w *Weronie*, *Buonaparte* zaś z Generałem *Clarke* znajduje się jeszcze w *Medyolanie*. Korpus Francuzki Generała *Vaubois* porażony dawniej przy *Caliano*, *Ala* i *Rivoli*, stoi po bitwie stoczoney d. 21 Listop: w *Campara*, *Rivoli*, *Chiusa* i *Dolce*. Dywizya ta wzmocniona nowym korpusem ma przeciw sobie Generała *Davidowicha*, ktory swe siły w okolicach *Ala* ściągnął. — Z *Medyolanu* donoszą, że Generał *Joubert* kommanderować będzie na miejscu Generała *Vaubois*, ktoremu *Buonaparte* odebrał kommandę.

Z Konstantynopola 10 Listopada.

Obywatel *Verninac* bywszy Poseł Rzplitey Francuzkiej wyjechał w tych dniach do *Paryża*. Między podarunkami ktore W. Sułtan dla Dyrektoryatu przez kapitana *Baszę* na ręce Obyw: *Verninac* oddać kazał, podziwienie wszystkich ściaga, namiot wspaniały nadzwyczajney wielkości przyozdobiony wewnątrz w guście i z przepychem Tureckim. Na szczycie jego jest półksiężyc z gwiazdą na wierzchu.

Ministrowie Turecy z ktorych ieden

do *Wiednia* a drugi do *Berlina* jest przeznaczony, czynią przygotowania do swych podróży. Zapewniają, że *Porta* wkrótce no minować będzie *Ambassadorow* do wszystkich dworów Europejskich.

Stosownie do żądania nowego *Ambassadora* Francuzkiego *Obywatela Aubert-Dubayet*, *Porta* rozkazała *P. Chalgrin* nominowanemu na sprawującego interessa *Ludwika XVIII.* lubo nigdy w tym charakterze uznany nie był, ażeby kokardy biały i innych znakow nie nosił. Posłowie *Mocarstw* koalicyjnych żadnego starania nie opuścili dla odwołania rządu *Tureckiego* od podobnego kroku, lecz usiłowania ich były daremne, i temu także przeszkodzić nie mogli, aby nowy *Ambassador* nie używał przywileju opiekowania się kościołami katolickimi. — Na zażalenie ich jednak w koszary dla żołnierzy francuzkich *Porta* zezwolić nie chce.

Z *Strazburga* 2 Grudnia.

Austryacy nieustannie z baterji swojej do *Kehl* strzelają, Francuzi też odpowiadają im, również z wielką żywością. — Z *Bazyli* donoszą, że *Ambassador* nasz *Barthelemy* zakarzył officerow *Szwajcarskich* strzegących granic w nocy między d. 29 i 30 *Listopada*, kiedy pierwszy atak na fortyfikacye przed mostową przez *Cesarzów* był przypuszczony, o to; że pozwolili im przejścia przez *territorium* *Bazyleykie*; rzecz ta ma być teraz roztrąsana.

Z *Strazburga* 12 Grudnia.

Oprocz ciągłej kanonady żywa do tego była wczoraj utarczka przy *Kehl*. Austryacy atakowali republikanow w różnych miejscach tak z lewego skrzydła przy *Kinziąg*, jako też forpoczty w wiosce *Kehl* blisko domu poczty; uderzyli także na woyłki stojące na wyspie zwanej *Ehrlenkopff*, gdzie jest jedna reduta

i mocne baterje. Republikanie w pierwszych dwóch miejscach z początku celneli się, lecz potem odparli *Cesarzów*; na wyspie także utrzymują się. Mielismy w tym spotkaniu niejaką stratę. Strzelanie z armat trwa nieustannie.

Z *Manheimu* 15 Grudnia.

Rzeczą jest żadnej wątpliwości niepodpadającą, że zawieszenie broni nie nastąpi, dopoki *Kehl* i fortyfikacye nadmostowe przy *Huningen* nie będą w ręku *Austryakow*. Od d. 11 do 13 przy *Kehl* mocna była kanonada i dotychczas znaczną liczbę amunicji w tamte strony przewożą. Z *Kaltenberg* d. 12 piszą, że *Cesarz* nie tylko na fortyfikacye, ale i na miasto *Huningen* żywo bardzo strzelają. Główna kwatera *Xięcia Fürstenberg* jest w *Oggelshaim*.

Dnia 16 Grudnia.

D. 11. *Austryacy* pierwszy szturm przypuścili do baterji mocnej *Francuzow* wysypanej między wioską i miastem *Kehl* w miejscu, gdzie dawniej był dom poczty, który jest teraz spalony. Atak ten był bezskuteczny i *kommenderniący* pułkownik *Hajd*, zaraz z początku bitwy ciężką ranę odebrał, z której potem umarł. *Officer* ten powszechnie jest żalowany. Wkrótce potem batalion *grenadierow* *Pitscha* drugi szturm przypuścił, lecz mimo największych usiłowań nie mógł przewyciężyć uporczywego oporu *Francuzow* i wdrzeć się na baterje. Trudność ta zapaliła odwagę jego i złączywszy się z drugim batalionem uderzył powtórnie na *Francuzow* pod *kommendą* kapitana *Engelhard*. W ten czas nie się już ich mężstwu oprzeć nie mogło, wszystkie przeciwności były przełamane, miejsce wzięte szturmem, a nieprzyjaciel ze stratą z niego wyparty. — Wielu mniema, że *Kehl* wkrótce będzie w mocy *Austryakow*.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 31. GRUDNIA R. 1796. W SOBOTĘ.

Z Neuwied 16 Grudnia.

Francuzi d. 10 zabrali wszystką artylleryą i amunicyą, którą mieli w fortyfikacyi nadmostowey przy *Neuwied*, a d. 11. most na łodziach rozebrali. Od tego czasu mało bardzo ludzi na prawym brzegu rzeki mają, 30 tylko stoi wzwwyż pomienioney fortyfikacyi, a kilku dragonow formuie straż przednią przy *Neuwied*. Posterunki Austryackie wcale także nie są liczne, w *Neuwied* jest tylko officer z 24 ludźmi. Generał *Kray* jest teraz w *Dietz*, gdzie główną kwaterę przeniósł. Generał *Milius* poydzie do *Ems*, a Generał *Vinck* do *Montebauer*. Generał *Bradi* kommanderujący forpocztami, w *Heimbach* stać będzie.

Z Frankfurta 16 Grudnia.

Podróżny jeden, który tu wczoray w południe przybył z *Manheimu*, zapewnił nas, że zawieszenie broni dla okolic *Manheimu* jest już umowione. — Gazeta *Stuttgardzka* pisze, że d. 13 strzelanie z armat z strony *Kehl* ciągle w tamtey stronie słyszane było.

Z Wetzlar 17 Grudnia.

Znaczna liczba dział od armii niższego *Renu* przewożona była tedy i stoi teraz w bliskości naszej. Liczne tu znajdujące się magazyny, coraz bardziej napełniają, wielka liczba fur zboże do nich zwozi i nie wiadomo jeszcze czyli główna

kwatera Generała *Werneck* będzie do *Wetzlar* przeniesiona.

Z Frankfurta 17 Grudnia.

„List z obozu przy *Kehl* pisany d. 12 następnie opisuje szczeguły ataku d. 11 od Cesarzkich przypuszczonego.

Wczoray d. 11. 600 ludzi z regimentu *Olivier Wallis* z 7. officerami pod komendą Pułkownika Barona *de Haid* przeznaczonego było do atakowania domu poczty przy *Kehl*. Szturm zaczął się o wpół do dziesiątej wieczorem, wojsko nasze zabrało to stanowisko Francuzom, ale pułkownik od wystrzału kartaczowego śmiertelnie był raniony. Posłano jeszcze batalion grenadierow Czeskich dla wsparcia pierwszego oddziału, gdyż Francuzi trzy bataliony na przeciw niemu wystawili. Lecz i tego batalionu Podpułkownik ranny także został przedzierając się do okopow. — Kapitan *Engelhard* jako najstarszy objął komendę, i znowu szturm do domu poczty przypuścił. Koło pułnocy jednak odstąpić musiał, tenże skutek był i dwóch następujących atakow, gdyż nieprzyjaciel coraz świeże posiłki odbierał. Na ostatku jednak Kapitan *Engelhard* przez swą odwagę i dobre urządzenie potrafił utrzymać się z wojskiem w bliskości domu poczty, i roboty które tam sypać zaczęto, co raz daley Cesarzey posuwają. Dziś rano o go-

dzinie 10 officer ten do obozu powrocił, Arcy-Xiąże Karol pochwalił go publicznie z męstwa okazanego w potyczce z liczniejszym nieprzyjacielem. Nasza strata wynosi 4. officerow ranionych i 300 żołnierzy tak zabitych iak rannych. Pułkownika *de Hayd* wszyscy powszechnie żałują. Na lewym skrzydle armii trzy bataliony z regimentu Arcy-Xięcia Karola przypuścili w tymże czasie szturm do obozu oszańcowanego Francuzow, lecz także ze stratą odparte zostały. Kapitan *Reifer* był zabity przy Generale *Starrai*. Roboty żywo idą i trzecia równoległa już jest zaczęta.

Od wyższego Renu 17 Grudnia.

Pogłoska, iakoby między woyskami Cesarzkimi i Francuzkami nad Renem za

cząwszy od *Manheimu* aż do *Düsseldorfu* zawieszenie broni stało bynajmniej się nie sprawdziła. — Co się tycze fortyfikacyi nadmostowych przy *Neuwied*, to ie Francuzi dla kry na Renie po części sami dobrowolnie opuścili, nie zostawiwszy w nich iak małą tylko załogę. — Konferencya w *Neuwied*, między Głami obyga stron odprawiana, nie miała innego celu, iak zapobieżenia niepotrzebnego krwi rozlewu na forpocztach &c.

Z Sztokolmu 9 Grudnia.

Ambassador *Molkiewki* Baron *Budberg* miał zawczoraj audyencyą u naszego Monarchy, dla uwiadomienia go o śmierci Imperatorowej i okazania listow kredencyonalnych od teraz panującego Cesarza.

Publicandum.

By der jetzt bevorstehenden Einzahlung der Landesherrlichen Abgaben für die rata Januarii 1797. wird sämtlichen Einsassen, welche vordem die Gefälle zur Warschauer Exaction bezahlt, jetzt aber solche nach der in Landrathliche kreise gemachten Emtheilung, an die resp: kreis Cassen, zu *Warschau*, *Blonie*, *Czersk*, *Rawa* und *Sochaczew* abführen müssen, hiermit wiederholentlich in Erinnerung gebracht, die Land's herrlichen Abgaben, für die jetzt fällige Januar Rata, so wie die Rückstände aus der Ianuar, Maertz, Junii, und Sept. rata des laufenden Jahres, an obgenannte Kreis Cassen zu berichtigen oder nach ablauf des zahlungs termins davon executivische Beytreibung zu gewärtigen.

Ins besondere wird den Einsassen des Warschauer Kreises welche ihre Abgaben zur hiesigen Kreis Casse zu berichtigen haben, bekannt gemacht, dass die Ehreung dieser Gefälle in den Gewölbern des Königl: Schlosses vorgenommen werden soll, in welchen vor dem die öffentliche Staats-Casse gewesen, und dass zur Er-

Przy teraz następującej wypłacie Podatkow kraiowych za Ratę Styczniovą 1797. roku przypomina się powtornie wszystkim Obywatelom, ktorzy dawniey swoje Podatki do Ex keyi Warszawskiej odnosili, a teraz po uczynionym podziale na Dystrykta Landrathowkie, w swoich respective dystryktowych Kassach w *Warszawie*, w *Bloniu*, *Czersku*, *Rawie* i *Sochaczewie* składać powinni; ażeby też kraiove Podatki iak za teraz przypadającą Ratę Styczniovą tak i zaległe za Styczniovą, Czerwcową, Marcową i Wrześniową Ratę bieżącego roku w zwyż wyrażonych Dystryktowych kassach złożyli i wypłacili, gdyż po upłynionym terminie opłaty, przez exekucyą takowe Podatki wybierane zostaną.

Osobliwie zaś Obywatelom Dystryktu Warszawskiego do wiadomości się podaie, iż te podatki ktore do kassy tu-teyszey dystryktowey odnosić powinni, będą teraz w sklepieniach zamku Krolewskiego, gdzie dawniey publiczna kraiova kassa zostawała, wybierane; i że odbieranie tychże Podatkow Ur. Roszkiewiczowi,

hebung dieser Gefälle der Exactor v. Roszkiewicz bey der hiesigen Kreis-Casse, wiederum angestellt worden, der daher auch über die gezahlten Gelder Quittung ertheilen wird. Warschau den 28 Decem-ber 1796.

Königl: Südpreu: Krieges und Domainen Kammer.

Publikacya czyli Dodatek do Planu Krolewsko-Pruskiej Lotterji Liczbowej w Warszawie.

Ponieważ wielu z Publiczności życzyło sobie do Loteryi liczbowej w Warszawie na Kwaterna grać, a zatem Prześwietna Administracya Generalna Krolewskiej Loteryi zazwalając na to zaleciła, aby od początku roku 1797, a zatem od 15go ciągnięcia do tej Loteryi gra na Kwaterny przyjętymi, a wygrywającemu Kwaternę stawka Sześćdziesiąt tysięcy razy wroconą została. Kto zatem na cztery połączone numera (co się nazywa Kwaterno gra, ten wygra. Za stawkę 1. gr. Pr. 2000 zł. Pr. Za 2. gr. Pr. 4000 zł. Pr. Za 3. gr. Pr. 6000 zł. Pr. Za 4. gr. Pr. 8000 i t. d. O czym już zalecenie odebrali, tak Kantor Generalny, iako też wszyscy Kolektorowie teyże Loteryi. W Warszawie d. 27 Grudnia 1796.

Krolewsko Pruska Trzecia Dyrekcya Loteryi.

Beyer, Mnioch. Prange.

Der Getreide Preis p. Scheffel, war auf den hiesigen Märkten vom 22ten dieses Monaths bis zum 28 folgender. — Weitzen von 12 bis 15 Gul: Pol: — Roggen von 7. 15 gr: bis 9 Gul: — Gersten 6. 15 gr. bis 8 gul: — Hafer 4. 7. gr. bis 5. — Bug-Weitzen 8. — Erbsen von 10. bis 14. — Feines Weitzenmehl 18 bis 19. — Mittles 14 bis 16. — Ordinaires von 8 bis 12. — Roggenmehl. Gebeuteltes 7. 15 gr. bis 9. Schrot: 6 bis 7. — Grützen. Hierse von 16. bis 21. — Bug-Weitzen 13 bis 18. — Feine Gersten von 12. bis 14. — Ord: Gersten vom 9. bis 12. Gul: Pohl.

Obwieszczenie Aresztu Ogulnego.

Ponieważ dekretem Magistratu sprawiedliwości i Miasta J.K Mci głównego i rezydencyonalnego Warszawy pod dniem 28. Mca Listopada roku bieżącego 1796. zapadłym, kontynuacya konkursu do majątku *Tomasza Truskulawskiego* Antreprenera Teatru Polskiego z przyczyn niewystarczającej massy, na zaspokoieniu Wierzycieli, ieszcze w Roku 1793 w Sądach bywszych Polskich rozpoczętego zadecydowaną została, i z tego powodu Areszt ogulny na majątku tegoż jest udeterminowany; za-czym takowa Rezolucya wszystkim do wiadomości się podaje, i tym wszystkim, którzyby iakowe pieniądze, rzeczy, dokumenta sobie od rzeczzonego powierzonego *Tomasza Truskulawskiego* powierzone mieli, lub iakowe kwoty zapłacić onemu winni byli, albo co dostarczyć, w obowiązku zostawili, nakazuje się; iżby rzeczonemu *Tomaszowi Truskulawskiemu* najmnieyszej rzeczy nie wydawali, ale owszem Magistrat sprawiedliwości Warszawski rzetelnie umiadamili, i pieniądze u siebie miane oraz rzeczy zastrzegając im prawo któreby do tego mieli do depozytoryum złożyli, w przypadku gdyby inaczej postąpili, i mimo tego ofirzeżenia, pomienione-

mu Debitorowi zapłacili i wydali, to im przyjęto nie zoftanie, lecz powtornie na rzecz massy złożyć obowiązani będą. Procz tego gdyby zaś kto takowe pieniądze lub rzeczy mający one zataił, lub u siebie zatrzymał spodziewać się ma. Iż nie tylko te rzeczy oddać przymuszony zoftanie, ale też że prawo swoje które do nich mieć może nie zawodnie utraci. W Warszawie dnia 28 Novembra 1796 R.

Obwieszczenie Edyktalnego Pozwu wierzycielow Tomazsa Truskulawskiego.

Przed Magistrat Sprawiedliwości Miasta J. K. M. i Głównego i Prezydencyalnego Warszawy Prus Południowych zapożywiają się wszyscy ci, którzy do majątku Tomazsa Truskulawskiego Antrepjera Teatru Polskiego, do którego z powodu niewyrównywanicy satysfakcyi, kontynuacya konku su w bywłych sądach Polskich R. 1795 rozpczętego dekretem pod dniem 28 Mca Listopada roku bieżącego 1796. zapadłym ude- te minowana zoftala; a ten majątek nayistotniej z dwóch domow, brylantow i ruchomości składa się, iakieżkolwiek pretensye i Prawa mieć się rozumieją, w ten sposób: Iżby w przeciągu trzech Miesięcy z pre- tenzjami swoimi zgłosili się i obśnieniu onych, ażeby te do wiadomości przeznaczonemu massy Kurato- ra doszły, uśnie lub na piśmie podali, tudzież kopie Dokumentow, na których ich pretensye gruntują się, przyłączyli; Niemniej iżby na dniu do Likwidacyi wyznaczonym to jest 24 Mca Kwieciana R. 1797. z rana o godzinie 10 w mieyscu sądem przeznaczonym przy Bramie Nowomieyskiej pod N. m. 167. przed Kom- misarzami naszym do tego przeznaczonym J. P. Ratke Radca Magistratu Sprawiedliwości ofiebieście lub przez umocowanych Plenipotent w Rawili się, Preteulye swoje dostatecznie likidowali dowody, dokumenta, rze- telność pretensyi okazując okazali, to wszystko końcem zapisania w Protekol listownie opowiedzeli; Po u- skuteczeniu czego zapewnionemi bydyć powinni, iż w pretensyah swoich według pierwszeństwa, jeżeli im takowe według prawa służyć będzie, zaspokojeniami zoftaną, którzyby się zaś wierzyciele na terminie do Likwidacyi przeznaczonym nie stawili, spodziewać się mają niezawodnie, że w wszelkich pretensyah swych do massy mianych upadną i wieczne im milczenie nakazane zoftanie. Wiedzcie kredytorom tym, którzy w odległości zoftają, lub dla przyczyn innych prawych sfobieście stawić się niemogą, alba wiadomości nie- mają, proponują się Justitz Kommissarze J. P. Kohlheim, Kietke, Rynke, z których jednego sobie z nich obrac i dostateczną informacyą i plenipotencyą opitryzy mogą. Podług tego wszyscy wierzyciele Truskulaw- skiego sprawować się mają. W Warszawie dnia 28 Listopada 1796.

Publikacya.

Publiczności a osobliwie tym Mieszkańcom, którzy obeerze trzymają i Piwo lub gorzałkę szynkują; pod nayfurwizną zakazu e się kara: aby po Capryznych z diego nieprzyjmowali więcej u siebie Zolnierza. Dat w Warszawie d. 23. Grudnia 1796. J. K. M. Pruskiej Direkcyi Policyi:

v Schimmelfennig.

Podaje się do wiadomości, że kara Szopa solna na Pradze przy wyjeździe ku Grochowa na dniu 5. Stycznia R. przyszył-go 1797 przez publiczną Licytacyą na Ratu zu Praskim o godzinie drugiej po- łudnia sprzedana będzie. Dan w Warszawie dnia 19 Grudnia Roku 1796. Magistrat Miasta Warszawy:

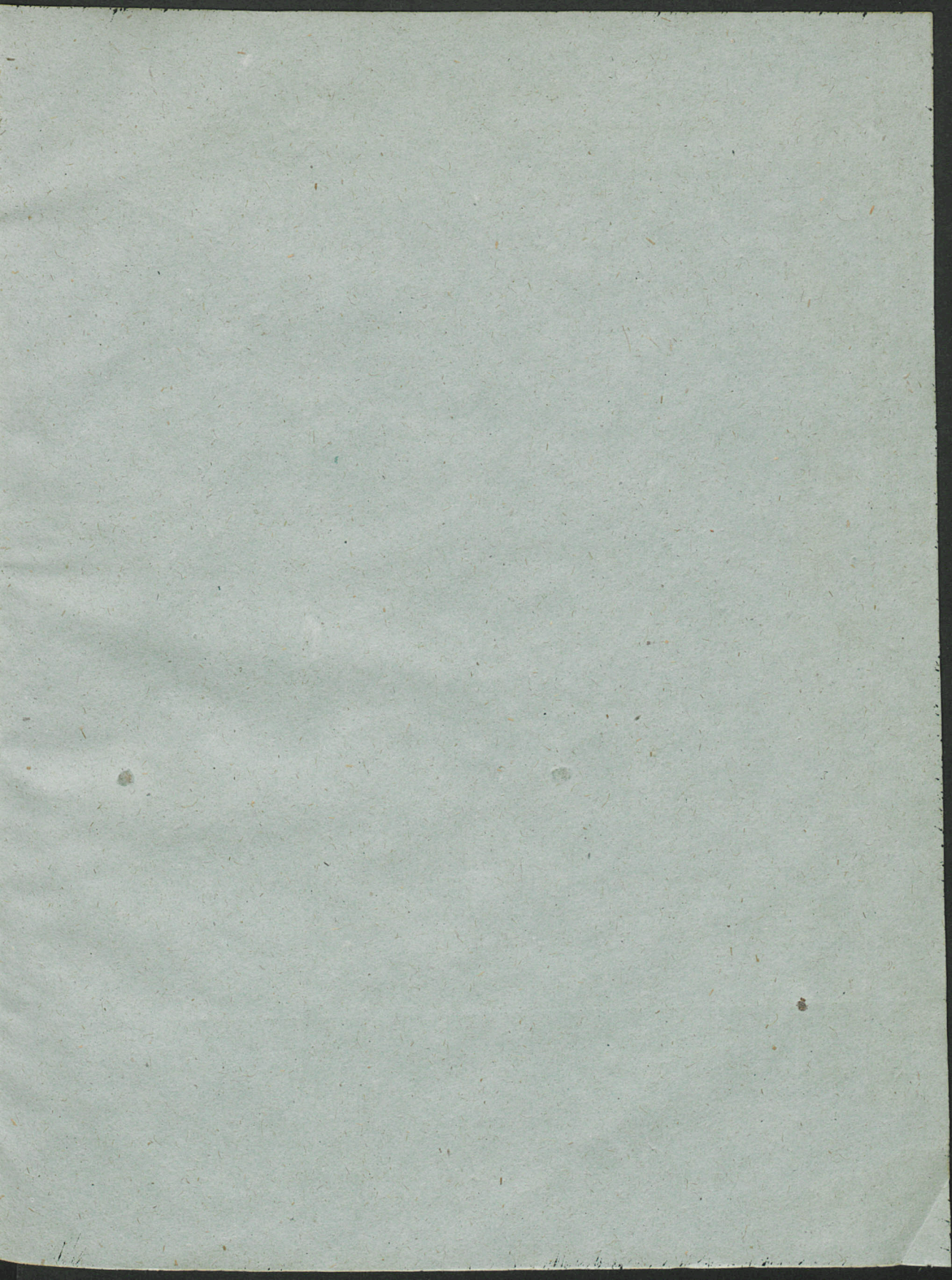
D O N I E S I E N I A.

W Księgarni J. L. Koch przy Kolegiacie S. Jana pod Nro 4 znajdują się Kalendarze na rok następu- jący 1797. Gospodarskie in 4to Polskie i Niemieckie Berlińskie exemplarz a fl. 1. gr. 8. Ditto Grelowskie Gospodarskie Polskie i Niemieckie każdy a fl. 1 gr. 8. Sciennie z portą fl. 1. Kieszonkowe z różnemi potrzebnymi dla gospodarzy ciekawościami fl. 1. gr. 6.

Dziś w Sobotę dnia 31 t. m. na kołkują kon- czący się roku P. Gr. w. e. będzie miał honor d. d. Wiktor Bal w Pałacu Tepprowskim na ulicy Długiej pod N. m. 555. Aantre od osoby wraz z motyą plicić się ma zło: 4. Obydwie Sale będą iluminowane, Muzyka z kotłami i trąbami. Zacznie się o godzinie 8 w wieczor. Tenże za ost. zeżeniem siebie, ofiaruje się dawać Pikniki, Podwieczorki &c.

Zu ende des tetzigen Jahres wird heute Son- nensbends, als den 31. dieles um acht Uhr abends Herr Greve die Ehre haben im Tepperischen Palais auf der langen Gasse sub No 555 einem grossen Ball unter Beleuchtung dar beyden Sale und mit einer Pauken und Trompeten Musik zu geben, die person zaht nebst Matteeu fl. 4. Derselbs unternimt sich auch wenn es befehlt in rd Luftbarkeiten und Abend- mahlsiten zu geben &c.

Agnieszka Zons Kazimierza Włocławska ze Wsi Micholowa J. P. Badowskiego sędzię Kommissyi Zi- emi Łomżyńskiej dziedziczący, w Ziemi Nurskiej, w Powiecie tymże, w parafii Czyżewskiej sytuowanej, uprasza nayusilniej każdego, ktoby wiedział o tym, iż gdy wspomniany Kazimierz iey mąż w zstie re- wolucyi R. 1794. na Ziemi do wyszka kantonista oddany d. tąd d. domu niepowraca, a z tą d. o życiu onego lub śmierci, żadney niema wiadomości, aby raczył uwiadomić Konfysytorz Ł. mżyński do Miasta Łomży.

6639 6631
F

